

АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОСВІТИ І НАУКИ

Матеріали конференції

АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Матеріали конференції

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Академія внутрішніх військ МВС України

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОСВІТИ І НАУКИ

Збірник наукових статей
Матеріали міжнародної науково-практичної конференції
(Україна, Харків, 23 – 24 жовтня, 2013 р.)

УДК [37+001+159.9+61+80+355/359]-021.121:161.221.2(06)
ББК 74(4Укр)я43+70я43+88я43+5я43+80я43+68.68(4Укр)я43
А 43

Рекомендовано Вченою радою
Академії внутрішніх військ МВС України
(протокол № 1 від 06.09.2013 р.)

Редакційна колегія:

- Большакова А. М.** – д-р психол. наук, доц., зав. кафедри соціальної психології Харківської державної академії культури (голова);
- Мельник Ю. Б.** – канд. пед. наук, доц., проф. кафедри військового навчання та виховання Академії внутрішніх військ МВС України (заступник голови).
- Члени редколегії:*
- Бойчук Ю. Д.** – д-р пед. наук, проф., завідувач кафедри здоров'я людини та корекційної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;
- Грищенко В. В.** – д-р психол. наук, проф., зав. кафедри загальної та соціальної психології Смоленського гуманітарного університету, Росія;
- Дмитренко Т. О.** – д-р пед. наук, проф., проф. кафедри соціальної роботи та соціальної педагогіки Херсонського державного університету;
- Кадієвська І. А.** – д-р філос. наук, проф., завідувач кафедри філософії, політології, психології та права ОДАБА;
- Кайдалова Л. Г.** – д-р пед. наук, проф., завідувач кафедри педагогіки та психології Національного фармацевтичного університету;
- Колбіна Т. В.** – д-р пед. наук, проф., зав. кафедри іноземних мов та перекладу Харківського національного економічного університету;
- Клигуненко О. М.** – д-р мед. наук, проф., завідувач кафедри анестезіології, інтенсивної терапії та медицини невідкладних станів ФПО ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»;
- Нагасв В. М.** – д-р пед. наук, проф., директор Харківського наукового центру дидактики менеджмент-освіти;
- Пеленейченко Л. М.** – д-р філол. наук, проф., проф. кафедри філології, перекладу та мовної комунікації Академії внутрішніх військ МВС України.

Актуальні питання освіти і науки : зб. наук. ст. : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 23-24 жовт. 2013 р. / Академія внутрішніх військ МВС України. – Х. : ХОГ ОКЗ, 2013. – 386 с.

До збірника увійшли кращі статті з теоретичних і практичних питань в освітній та науковій галузі, які подано до участі в міжнародній науково-практичній конференції "Актуальні питання освіти і науки", Харків, 23 – 24 жовтня 2013 р. Адресованій науковцям, викладачам ВНЗ, ад'юнктам, аспірантам, працівникам галузі педагогіки, психології, медицини, а також широкому кругу фахівців.

УДК [37+001+159.9+61+80+355/359]-021.121:161.221.2(06)
ББК 74(4Укр)я43+70я43+88я43+5я43+80я43+68.68(4Укр)я43

ISBN 978-966-97260-3-2

© Автори статей, 2013.
© Академії внутрішніх військ МВС України, 2013.
© ХОГ ОКЗ, оформлення, 2013.

ЗМІСТ

<i>Белая А. Л.</i> Проблема определения структуры лингводидактической деятельности.....	8
<i>Белоусова В. И., Ермакова Г. М.</i> Роль преподавателя в организации самостоятельной работы студентов младших курсов в условиях балльно-рейтинговой системы.....	11
<i>Бугайчук К. Л.</i> Концепція BYOD, як напрям вдосконалення дистанційного навчального процесу у вищих навчальних закладах системи МВС України.....	14
<i>Васильева И. Г.</i> Роль психологических знаний в управлении процессом обучения в высшей школе.....	20
<i>Владленова И. В., Кальницкий Э. А.</i> Философско-методологические основы научных исследований (тематический анализ Д. Холтона).....	22
<i>Гаврилова А. В.</i> Психологична характеристика особистості вчителя.....	25
<i>Гирица О. С.</i> Практика дошлюбного виховання в закладах шкільної освіти Російської Федерації.....	31
<i>Гречановська О. В.</i> Комунікативна компетенція, як одна з складових формування культурологічної компетентності в майбутніх інженерів.....	36
<i>Густодымова В. С.</i> Специфика применения юнгианского подхода при различных видах психологической зависимости.....	40
<i>Даценко Н. П.</i> Про соціальну компетентність учнів вальдорфської школи (на прикладі молодших школярів).....	45
<i>Дермельова К. О.</i> Соціалізація особистості в контексті інклюзивної освіти.....	51
<i>Довгий О. В.</i> Проблеми формування правосвідомості курсантів льотних навчальних закладів.....	54
<i>Заика Е. В., Бойчук М. П.</i> Структура процесса произвольного запоминания (по материалам работ П. И. Зинченко и А. А. Смирнова).....	58
<i>Іванік О.Л.</i> Основні підходи дослідження проблеми мотивації до волонтерської діяльності у вітчизняній та зарубіжній психології.....	63
<i>Кадиевская И. А., Быкова С. В.</i> Социальное настроение в динамике современности.....	67
<i>Кадиевская И. А., Иванова М. Д.</i> Диалог восток-запад как проблема философии культуры.....	72
<i>Кайдалова Л. Г.</i> Особливості проведення лекційних занять у вищих навчальних закладах.....	76

<i>Проскурник О. І.</i> Основи технології формування комунікативної діяльності школярів з розумовою відсталістю.....	252
<i>Проценко О. С.</i> Професійна підготовка як фактор становлення особистості майбутнього кваліфікованого робітника.....	255
<i>Радица Н. В.</i> Межкультурний компонент в системі професійного туристичного образования.....	261
<i>Рогова В. С.</i> Міжнародне співробітництво як необхідна складова успішної підготовки конкурентоспроможних інженерних кадрів.....	265
<i>Руда О. В.</i> Мовний етикет студентів – культурне обличчя сучасної нації!.....	271
<i>Сафонова Н. В.</i> Особливості взаємодії навчальних та академічних установ в навчально-науково-виробничих комплексах.....	274
<i>Свячена С. М.</i> Формування мотиваційно-ціннісної сфери учнів у здоров'яформуючому освітньому середовищі.....	280
<i>Серик К. Т.</i> Показатели сердечно-сосудистой системы в экстремальных ситуациях.....	286
<i>Смотрова Т. П., Гриценко В. В.</i> Ориентация на стратегию профессиональной самореализации в контексте культурной вариативности.....	291
<i>Спірякова В. В.</i> Формування іміджу вищого навчального закладу.....	295
<i>Стаднік А. В., Ващенко І. В.</i> Формування міжособистісних відносин як педагогічна умова підвищення ефективності навчальної діяльності курсантів вищого навчального закладу системи МВС України.....	301
<i>Стуліка О. Б.</i> Комунікативні бар'єри у майбутніх викладачів іноземної мови дошкільної ланки освіти як перешкода ефективному навчальному процесу.....	304
<i>Темченко О. В.</i> Організація науково-дослідницької діяльності вчителів.....	308
<i>Тимошевський В. І.</i> Особливості і специфіка графіки як фахової дисципліни при підготовці майбутніх вчителів образотворчого мистецтва.....	314
<i>Ткаченко Л. П.</i> Риторизація як актуальне питання сучасної освіти.....	319
<i>Токмаркан А. М.</i> Хеликобактер пилори (<i>helicobacter pylori</i>).....	321
<i>Угликова Н. В.</i> К вопросу о применении технологии развития критического мышления при изучении спецкурса "Поликультурное воспитание детей в условиях близкородственного бидингвизма в дошкольных учреждениях Беларуси".....	325

<i>Філатова Л. С.</i> Індивідуальний та професійний імідж педагога: їх роль у педагогічному процесі.....	330
<i>Царькова О. В.</i> Виявлення почуття вини за допомогою системного методу.....	334
<i>Чекал О. І.</i> Аналіз педагогічних умов використання комп'ютерно-орієнтованих комплексів у навчальному процесі.....	337
<i>Шатило Ю. П.</i> Психолого-педагогічні проблеми підготовки майбутніх фахівців у сфері міжнародних відносин.....	342
<i>Шведова Н. Р.</i> Параметры интенсивного образовательного процесса.....	347
<i>Шевверницкая П. М.</i> Формирование профессионально-ориентированной компетенции у студентов неязыкового вуза в процессе изучения иностранного языка.....	352
<i>Шепель М. Є.</i> Імідж майбутнього вчителя – основа його успішної професійної адаптації та кар'єри у педагогічній діяльності.....	356
<i>Шестакова Н. А., Михалева М. М.</i> Организация и систематизация самостоятельной работы студентов в условиях балльно-рейтинговой системы.....	360
<i>Ширлина Е. Н.</i> Устойчивые предложно-именные сочетания как элемент экспрессивного синтаксиса (на материале немецкого языка).....	364
<i>Якимчук М. Ю.</i> Застосування ігрових технологій у навчальному процесі гімназії.....	369
<i>Яковец Т. А.</i> Развитие дидактической компетентности будущего педагога: когнитивный компонент.....	374
АВТОРИ.....	378

собою сліпе, інстинктивне урівноваження. Згідно Б. Хеллінгера подолати цей сліпий примус до урівноваження через погане можна за допомогою більш високого порядку, а саме – одного з порядків любові. Не просто любові, а більш високого порядку любові, в рамках якого ми визнаємо і власну долю і долю іншого, коханої людини, двома різними незалежними один від одного долями та підкоряємося їм обом зі смиренням. На цьому рівні відбувається урівноваження, яке робить спокутування зайвим. Значить, коли батьки беруть на себе відповідальність за те, що не вийшло, і кожен з них повністю приймає наслідки руйнування зв'язку, а також відповідальність за власну провину (не тільки в моральному сенсі), тоді діти більше не відчують необхідності спокутування [4, с. 116].

Важливо визнати власну вину. Коли хтось визнає свою вину, це надає йому більше сили, ніж прощення або заглажування провини. Визнана вина сприяє досягненням, на які людина інакше не була б здатна. Однак визнання мало. Воно представляє лише перший крок. У разі особистої вини рішення проблеми полягає у вчиненні дій для примирення. Для цього винний повинен сказати людині, з якою він обійшовся несправедливо або зажадав чогось жахливого, або заподіяв якісь збитки, дивлячись їй в очі: «Мені шкода» та «Я даю тобі місце в моєму серці».

Таким чином, системна психотерапія розширює межі розуміння вини та свободи, показуючи, що вина є не просто особистим переживанням людини, однією з складових її особистого ставлення до світу, в тому числі невротичного, а почуттям, неминуче пов'язаним з системою, до якої належить людина. Провина, що зв'язує людину з її системою, покликана виконувати регулятивні функції, підтримувати зв'язки, нерідко, будучи ірраціональною, виявляється тією силою, яка обумовлює сімейні нещастя і трагедії, такі як самотність, нещасні випадки, хвороби, ранні летальні випадки. Системна психотерапія в якості психотерапевтичного впливу пропонує урівноваження сил у системі з тим, щоб позбавити енергії ірраціональні форми вини.

Література

1. Бурлачук Л. Ф. Словарь-справочник по психодиагностике / Л. Ф. Бурлачук, С. М. Морозов. – СПб. : Питер, 1999. – С. 19.
2. Вебер Г. Кризисы любви: Системная психотерапия Берта Хеллингера / Г. Вебер. – М. : Изд-во Института Психотерапии, 2001. – 456 с.
3. Лейбин В. Словарь-справочник по психоанализу / В. Лейбин. – М. : АСТ, МОСКВА, 2010. – 956 с.
4. Хеллингер Б. Порядки любви: Разрешение семейно-системных конфликтов и противоречий / Б. Хеллингер. – М. : Изд-во Института Психотерапии, 2001. – 370 с.

Ольга Царькова. Выявление чувства вины с помощью системного метода.

Статья посвящена рассмотрению проблемы выявления чувства вины с помощью системной терапии. Акцентируется внимание на важности признания человеком своей вины и ее искупления в будущем. Рассматривается проявление вины в отношениях между родителями и детьми.

Ключевые слова: чувство вины, искупление, системная психотерапия.

Olga Tsar'kova. Identification of guilt by a system method.

The article is devoted to examination of problem of exposing the felling of guilt with the help of systemic therapy. The attention is accentuated on the importance of recognition by man his guilt and its atonement in future. The display of guilt in relations between parents and children is considered.

Key words. The felling of guilt, atonement, systemic psychotherapy.

Статья надійшла до редакції 07.07.2013

УДК 37.015:122]-047.44(004)::37.091.2)

© Чекан О. І., 2013

Чекан Оксана Іванівна
Мукачівський державний університет

Аналіз педагогічних умов використання комп'ютерно-орієнтованих комплексів у навчальному процесі

У статті теоретично обґрунтовано аналіз педагогічних умов використання комп'ютерно-орієнтованих комплексів у навчальному процесі. Визначено можливості використання сучасних інформаційних технологій.

Ключові слова: комп'ютерні технології, сучасні інформаційні технології, інформаційно-комунікаційні технології.

Останнім часом поняття «комп'ютерні технології» дедалі більше поширюється в науці й освіті. Його варіанти «сучасні інформаційні технології», «інформаційно-комунікаційні технології», «інноваційні технології в освіті» – широко використовуються в психолого-педагогічній палітрі і мають багато формувань, залежно від того, як автори уявляють структуру і компоненти освітнього процесу.

Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні досліджувались у працях А. Беляєва, В. Безпалька, Л. Буркова, А. Давиденко, М. Жалдака, В. Лаптева, А. Марона,

Є. Кузнецова, І. Румянцева, Ю. Машбіца, А. Єршова, Я. Ваграменко та інших [1, с.159-170].

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати і проаналізувати педагогічні умови використання комп'ютерно-орієнтованих комплексів у навчальному процесі.

Враховання психофізіологічних особливостей студентів як суб'єктів навчання та виховання є визначальними у раціонально організованому навчальному процесі, окрім цілей навчання. Правильне врахування психофізіологічних закономірностей навчально-пізнавальної діяльності є основою сформованої на базі багатовікового досвіду системи методів, засобів, організаційних форм, прийомів навчання та виховання. Інформаційні технології навчання (ІТН) можуть бути ефективними і не шкодити фізичному та психічному здоров'ю студентів тільки тоді, коли вони органічно вписуватимуться у традиційну систему навчання.

Основною і необхідною складовою ІТН є педагогічні програмні засоби (ППЗ) або програмні засоби навчально-виховного призначення (ПЗВП). До комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання можна віднести не тільки власне програмні засоби різноманітного призначення, а й інші засоби навчання, застосування яких поєднуються з використанням обчислювальної техніки, зокрема і паперові навчальні посібники. До ПЗВП умовно можна віднести, окрім власне програмних засобів навчального призначення, відеоматеріали, аудіоматеріали, гіпертекстові і гіпермедійні системи навчального призначення тощо.

Концепція інформатизації навчального процесу, заснована на органічному поєднанні традиційних і новітніх засобів навчання, передбачає поетапне, поступове впровадження у навчальний процес ПЗВП, раціональне поєднання традиційних методів та засобів навчання, з сучасними інформаційними технологіями, що зрештою веде до поліпшення результатів навчання.

Досвід застосування комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання свідчить, що найефективнішою формою використання ППЗ у навчальному процесі є їх включення до складу програмно-методичних комплексів (ПМК), тобто використання програмних засобів разом із супроводжуваними друкованими матеріалами, призначеними для вчителя, а також для студентів. Перехід до нових комп'ютерно-орієнтованих технологій навчання, створення умов для їх розробки апробації та впровадження, раціональне поєднання нових інформаційних технологій навчання з традиційними – складна педагогічна задача і потребує вирішення цілого комплексу психолого-педагогічних організаційних, навчально-методичних, технічних та інших проблем.

Основними серед цих проблем є:

- розробка науково-методичного забезпечення вирішення завдань інформатизації навчально-виховного процесу;

- підготовка педагогічних кадрів до використання в навчальному процесі засобів сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;

- підготовка студентів до використання сучасних засобів навчально-пізнавальної діяльності;

- матеріально-технічне та науково-методичне забезпечення навчальних закладів;

- розробка методик використання сучасних інформаційних технологій навчання у навчальному процесі під час вивчення всіх без винятку навчальних предметів.

Успішне вирішення багатоаспектних проблем інформатизації навчального процесу можливе лише за дотримання психолого-педагогічних умов, які визначають результуючу ефективність навчально-пізнавальної діяльності. Актуальність психолого-педагогічної проблематики обумовлена передусім тим, що вона охоплює практично всі питання, пов'язані з використанням комп'ютерної техніки у навчальному процесі, починаючи з психолого-педагогічного обґрунтування використання комп'ютерної техніки безпосередньо як засобу навчання, з'ясування психологічних особливостей використання комп'ютера студентами різних вікових груп, розробки комп'ютерно-орієнтованих методичних систем навчання різних навчальних предметів, і закінчуючи таким практично важливим питанням, як подолання психологічного бар'єру, що виникає у багатьох потенціальних користувачів (вчителів, керівників навчальних закладів, педагогів-дослідників) стосовно самої ідеї інформатизації всього навчального процесу і пов'язаною з цим необхідністю докласти певні зусилля для оволодіння новими методами і засобами навчальної діяльності.

До числа найневідкладніших проблем, які потребують теоретичного і експериментального обґрунтування і вирішення, можна віднести:

- визначення мети створення і застосування у навчальному процесі комп'ютерно-орієнтованих методичних систем навчання конкретних навчальних предметів;

- розробку методичних прийомів поєднання індивідуальних, групових і колективних форм комп'ютерно-орієнтованого навчання;

- розробку способів використання засобів навчання, які б забезпечували активізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів, розвиток їх самостійності;

- розробку засобів навчання і методик їх застосування, спрямованих на реалізацію ефективного моніторингу навчального процесу та організацію ефективного управління навчальним процесом;

- визначення правильних педагогічно доцільних і обґрунтованих пропорцій між комп'ютерно-орієнтованими і традиційними формами навчання;

- формулювання та перевірку психолого-педагогічних вимог до педагогічних програмних засобів на всіх етапах навчального процесу;

- розробку ефективних форм управління навчально-пізнавальною діяльністю з орієнтацією на інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) [4, с. 6-11].

В основу використання засобів сучасних ІКТ в навчальному процесі, як і будь-яких традиційних засобів і систем навчання, повинні бути покладені загально визнані дидактичні принципи навчання. До них відносяться: принцип єдності навчання, виховання і розвитку; принципи науковості і систематичності; свідомості і творчої активності студентів у навчанні; принцип наочності, принцип міцності засвоєння знань, формування умінь і навичок; принцип диференційованого підходу до навчання кожного студента за умов колективної роботи класу; принцип розвиваючого навчання. Конкретизуючи вимоги до навчального процесу, організованого з використанням ІКТ, можна виділити як основні наступні принципи [4, с. 12-31].

Отже, найбільш суттєвим для оцінювання придатності комп'ютерних засобів навчання до використання у навчальному процесі є ступінь відповідності педагогічного програмного забезпечення (ППЗ) загальним дидактичним вимогам та вимогам методики навчання конкретної навчальної дисципліни.

Перш за все має визначатись придатність програмних засобів для використання у класно-урочній організаційній формі навчання, інших формах навчання. Обов'язковим є також визначення типу уроку, на якому може бути використаний засіб (урок засвоєння нових знань; формування нових умінь, навичок; застосування вмінь, навичок; узагальнення, систематизація вмінь, навичок; перевірка, визначення рівня навчальних досягнень; корекція знань, умінь, навичок; комбінований).

Одним з критеріїв оцінювання та доцільності використання певного ППЗ може бути кількість розділів, тем, при вивченні яких може бути використаний ППЗ.

Використання ППЗ на певному етапі навчання (на певному уроці) визначається доцільним, якщо:

а) забезпечується вища, ніж при використанні традиційних засобів навчання, ефективність навчання;

б) неможливо реалізувати певні засоби навчання у вигляді матеріальних, об'єктів (оригіналів у природних умовах, оригіналів у штучних умовах, модельних еквівалентів оригіналів-фізичних моделей);

в) відповідні вербально-знакові, графічні (статичні та динамічні), знакові, логічно-математичні моделі мають недостатню наочність та зрозумілість або надмірну складність.

Література

1. Давиденко А. А. Використання цифрової фототехніки у наукових дослідженнях. – Розділ IV книги «Використання сучасних інформаційних технологій при підтримці процесу навчання обдарованої молоді» / за ред. С. О. Довгого та А. Є. Стрижакка. – К. : Інформ. системи, 2009. – 170 с.

2. Давиденко А. А. Науково-технічна творчість учнів: навчально-методичний посібник для загальноосвітніх навчальних закладів / А. А. Давиденко. – Ніжин : «Аспект Поліграф», 2010. – 156 с.

3. Дроздова І. П. Методика викладання, педагогіка та психологія вищої освіти / І. П. Дроздова. – Х., 2008. – 140 с.

4. Жалдак М. І., Лапінський В. В., Шут М. І. Комп'ютерно-орієнтовані засоби навчання математики, фізики, інформатики: посібник для вчителів / М. І. Жалдак, В. В. Лапінський, М. І. Шут. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова. – 2004. – 182 с.

5. Кононець Н. В. Аспекти педагогічної майстерності викладача: розробка електронних підручників / Н. В. Кононець // Витоки педагогічної майстерності : зб. наук. праць. – 2009. – № 6. – С. 202-210.

Оксана Чекап. Аналіз педагогічних умовий використання комп'ютерно-орієнтованих комплексів в учебном процесі.

В статті теоретично обґрунтовано аналіз педагогічних умовий використання комп'ютерно-орієнтованих комплексів в учебном процесі; Определены возможности использования современных информационных технологий.

Ключевые слова: компьютерные технологии, современные информационные технологии, информационно-коммуникационные технологии.

Oksana Chekan. Analysis of pedagogical terms of the use komp'yuterno-oriented complexes in an educational process.

The paper analyzes theoretical studies teachers using the computer-based systems in the learning process, determined the possibility of using modern information technology.

Key words: computer technology and modern information technology, information and communication technology.

Стаття надійшла до редакційної колегії 17.08.2013

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Академія внутрішніх військ МВС України

СЕРТИФІКАТ

учасника

міжнародної науково-практичної конференції
„АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОСВІТИ І НАУКИ”,

23 – 24 жовтня 2013 р.

виданий

Чекаш Оксана Іванівна

Напрями роботи конференції:

- сучасні методологічні та теоретичні аспекти досліджень філософії, соціології, педагогіки, психології та інших наукових галузей;
- технологічні та методичні основи наукових досліджень; соціально-психологічні проблеми організації та управління;
- психолого-педагогічні проблеми в освіті; соціальні комунікації, психологія міжгрупових відносин, медіа-психологія;
- основи формування здорового способу життя та культури здоров'я молоді як напрям освітньої діяльності;
- сучасні реалії та перспективи розвитку, навчання, виховання, соціалізації осіб з особливими потребами;
- сучасна установка освіти і громадянського суспільства (медіапідтримка, зв'язки з громадськістю, нартехнології тощо).

Заступник голови Організатору, канд. пед. наук, доц., генерал-майор,
перший заступник начальника Академії внутрішніх військ МВС України
з навчально-методичної та наукової роботи

Відповідальний секретар Організатору, канд. пед. наук, доцент

В. І. ПЕНЬКОВ

Ю. Б. МЕЛЬНИК